

اللَّهُ الرَّحْمَنُ الرَّحِيمُ

شورای عالی حوزه علمیه قم

مرکز مدیریت حوزه های علمیه خواهران

مدرسه علمیه الزهرا (سلام الله علیها) شهرستان اراک

تحقیق پایانی سطح دو (کارشناسی)

عنوان:

وضعیت زن در جاهلیت کهن و مدرن

استاد راهنما:

سرکار خانم غلامی

استاد داور:

حجت الاسلام و المسلمین محمودی

پژوهشگر:

معصومه شجری

بهار ۱۳۹۴

تحمیدیه

حمد و ستایش مخصوص خداوندی است که لطف و رحمتش تمام ذرات عالم را فرا گرفته، پروردگاری که بزرگی و خدایی تنها سزاوار اوست.

و درود و سلام بر محمد (صلی الله علیه و آله و سلم) که برترین برگزیده و بهترین پیشوای مسلمانان است.

پروردگارا! مرا همین عزت و سرافرازی بس، که بنده و عبد توام و تو خدا و آفریننده من؛ تو که در هر حالی کنار من بودی و مرا به حال خود وا نگذاشته ای، پس مرا آن گونه تربیت کن خود، میخواهی و می پسندی.

تقدیمیہ

تقدیم بہ امام حاضر ، قطب عالم امکان ، نجات بخش عالمیان ،

حضرت صاحب العصر و الزمان (عج الله تعالی فرجه الشریف)

و بانوی دو عالم حضرت فاطمہ زہرا (سلام الله علیہا)

تقدیر و تشکر

تقدیر و تشکر از استاد ارجمند سرکار خانم منصوره غلامی
و قدردانی فراوان از پدر و مادر عزیز و مهربانم که همواره مشوق من در تمامی مراحل زندگی بودند
و سپاس از همسر و فرزند عزیزم که در طول دوران تحصیل صبورانه مرا یاری کردند.

۲۵. دولتی، غزاله، حسینی اکبر نژاد، هاله، حسینی اکبر نژاد، حوریه، بررسی مبانی فلسفی، اخلاقی، کلامی

و آثار عملی فمینیسم، چاپ اول، قم، دفتر نشر معارف، ۱۳۸۸

۲۶. دهخدا، علی اکبر، لغت نامه دهخدا، ج ۱۶، تهران، چاپ سیروس، انتشارات سازمان لغت نامه دهخدا، ۱۳۶۴

۲۷. رسولی محلاتی، هاشم، درس هایی از تاریخ تحلیلی اسلام، جلد اول، چاپ اول، تهران، انتشارات وزارت

فرهنگ و ارشاد اسلامی، ۱۳۸۳

۲۸. زکی یمانی، احمد، اسلام و زن، سید ضیاء مرتضوی، چاپ اول، قم، انتشارات میثم تمار، ۱۳۸۵

۲۹. زیبایی نژاد، محمدرضا سبحانی، محمدتقی، درآمدی بر نظام شخصیتی زن در اسلام، جلد ۱، چاپ

اول، قم، انتشارات دارالثقلین، ۱۳۷۹

۳۰. زیدان، جرجی، تاریخ تمدن اسلام، علی جواهر کلام، چاپ سیزدهم، تهران، انتشارات امیر کبیر،

۱۳۸۹

۳۱. سبحانی، جعفر، فروغ ابدیت، چاپ بیست و چهارم، قم، انتشارات بوستان کتاب، ۱۳۸۵

۳۲. سلیمانی، جواد، امام حسین و جاهلیت نو، چاپ اول، قم، نشر معارف، ۱۳۸۲

۳۳. سیف، احمد، زنان هدف تبلیغات سرمایه داری، چاپ اول، نشر تهران، ۱۳۸۹

۳۴. شهیدی، جعفر، زندگانی فاطمه زهرا (س)، چاپ چهل و نهم، تهران، دفتر نشر فرهنگ اسلامی، ۱۳۸۸

۳۵. صالح الجواد، نجوی، زن در نهج البلاغه، ورود سلامی، چاپ اول، بی جا، انتشارات زمزمه زندگی، ۱۳۸۴

۳۶. طالقانی، سید محمود، پرتوی از قرآن، جلد ۳، چاپ چهارم، تهران، نشر شرکت سهامی انتشار، ۱۳۶۲

۳۷. طاهری نیا، احمد، حضور زن در عرصه های اجتماعی - اقتصادی از نگاه آیات و روایات، چاپ اول،

قم، انتشارات مؤسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی (ره)، ۱۳۸۹

۳۸. طباطبایی، سید محمدحسین، تفسیر المیزان، سید باقر موسوی همدانی، جلد ۲۰، چاپ ۲۸، قم، دفتر

انتشارات اسلامی، ۱۳۸۸

۳۹. _____، زن در اسلام، چاپ اول، قم، دفتر تنظیم و نشر آثار علامه طباطبایی، ۱۳۸۴

۴۰. _____، تعدد زوجات و مقام زن در اسلام، بی جا، انتشارات آزادی، بی تا

۴۱. عاملی، جعفر مرتضی، سیره صحیح پیامبر اعظم (ص)، جلد اول، چاپ اول، قم، انتشارات نور مطاف،

۱۳۸۶

۴۲. _____، سیرت جاودانه، محمد سپهری، جلد اول، چاپ چهارم، تهران، انتشارات پژوهشکده

فرهنگ و اندیشه اسلامی، ۱۳۸۶

۴۳. غلاسوند، فریبا، زن در اسلام، جلد ۱ و ۲، چاپ سوم، قم، انتشارات هاجر، ۱۳۹۲

۴۴. علم الهدی، محمدباقر، خورشید اسلام چگونه درخشید، ج ۱ و ۲، چاپ اول، تهران، انتشارات میقات، ۱۳۷۹

۴۵. غلامی، یوسف، راز یک فریب، چاپ پنجم، قم، انتشارات لاهیجی، ۱۳۸۶

۴۶. فاضلی بیارجمندی، سیداحمد، نقش زنان شیعه در عصر امام علی^(ع)، چاپ اول، قم، انتشارات میثم

تمار، ۱۳۸۱

۴۷. فتاحی زاده، فتحیه، زن در تاریخ اندیشه اسلامی، چاپ سوم، قم، موسسه بوستان کتاب، ۱۳۸۷

۴۸. فنایی اشکوری، محمد، منزلت زن در اندیشه اسلامی، قم، موسسه آموزشی پژوهشی امام خمینی، ۱۳۸۷

۴۹. قاضی، فاطمه، **حجاب دختران**، چاپ نهم، قم، انتشارات گلستان ادب، ۱۳۸۷
۵۰. قرشی، سید علی اکبر، **قاموس قرآن**، جلد دوم، چاپ تهران، دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۸۱
۵۱. قطب، سید، **فی ظلال القرآن**، جلد ۴، چاپ هفتم، بیروت، دارالشرق، ۱۴۰۰ قمری
۵۲. کوهی، محمد رضا، **آسیب شناسی شخصیت و محبوبیت زن**، چاپ پنجم، قم، انتشارات مشهور، ۱۳۸۷
۵۳. گارده، لویی، اسلام، **دین و امت**، رضا مشایخی، چاپ دوم، تهران، انتشارات سهامی انتشار، ۱۳۵۲
۵۴. گودرزی، احمد، **شکفتن گل سرخ**، چاپ اول، بی جا، انتشارات سلسبیل، ۱۳۸۵
۵۵. لوبون، گوستاو، **تمدن اسلام و عرب**، چاپ دوم، تهران، انتشارات افراسیاب، ۱۳۸۰
۵۶. ماریکی، نژاد محمدی، **ولیدایی، جایگاه زن در ادیان و جوامع گذشته و حال**، زن از دیدگاه ادیان و مکاتب، چاپ اول، مرکز مدیریت حوزه های علمیه خاوران، نصاب، قم، ۱۳۷۹
۵۷. محسنی گرکانی، احمد، **زیباترین الگوی پوشش در اسلام**، چاپ اول، اراک، دفتر نماینده ولی فقیه در استان مرکزی، ۱۳۸۰
۵۸. محقق، محمد باقر، **حقوق مدنی زوجین**، چاپ سوم، تهران، دفتر مرکزی میدان انقلاب، ۱۳۶۰
۵۹. مصطفوی، فریده، **جعفری، فاطمه، زن از منظر اسلام**، چاپ چهارم، قم، انتشارات اجر، ۱۳۸۳
۶۰. _____ ، _____ ، **فاطمه احیاگر شخصیت زن**، چاپ چهارم، قم، انتشارات اجر، ۱۳۸۷
۶۱. مطهری، مرتضی، **مسئله ی حجاب**، چاپ هشتاد و یکم، تهران، انتشارات صدرا، ۱۳۸۸
۶۲. _____ ، **نظام حقوق زن در اسلام**، چاپ پنجاه و دوم، تهران، انتشارات صدرا، ۱۳۸۸
۶۳. معصومی، سیدمسعود، **فمنیسم در یک نگاه**، چاپ دوم، قم، موسسه آموزشی و پژوهشی امام خمینی، ۱۳۸۷

۶۴. مکارم شیرازی، ناصر، تفسیر نمونه، جلد ۱۱، چاپ ۱۳، تهران، دارالکتب الاسلامیه، ۱۳۷۳

۶۵. نعمانی، محمد بن ابراهیم، کتاب غیبت، سید احمد فهری زنجانی، چاپ چهارم، تهران، نشر دارالکتب الاسلامیه،

۱۳۶۲

۶۶. نوری همدانی، حسین، جایگاه بانوان در اسلام، چاپ سوم، قم، انتشارات مهدی موعود (عج)، ۱۳۸۴

۶۷. نوری، یحیی، جاهلیت و اسلام، چاپ ۸، تهران، نشر مجمع مطالعات و تحقیقات اسلامی و مجمع معارف، ۱۳۵۷

۶۸. هندی، امیر علی، تاریخ عرب و اسلام، فخر داعی گیلانی، تهران، انتشارات گنجینه، ۱۴۰۱ ه.ق.

۶۹. یزدانی، عباس، جندقی، بهروز، فمینیسم و دانش های فمینیستی، چاپ اول، قم، انتشارات دفتر مطالعات

و تحقیقات زنان، ۱۳۸۲

کتاب عربی

۷۰. طبری، ابو جعفر محمد بن جریر، جامع البیان عن تأویل آی القرآن، جلد ۵، بیروت، دارالکتب

العلمیه، ۱۴۱۲ هجری

۷۱. اصفهانی، حسین بن محمد بن راغب، المفردات فی قریب القرآن، چاپ ۱۳، دمشق،

بیروت، نشر دارالعلم، بی تا

۷۲. ری شهری، محمد، العقل و الجهل فی الكتاب و السنه، بیروت، نشر دار الحدیث، ۱۳۷۹

مقالات پژوهشی

۷۳. حسینی، ابراهیم، "فمنیزم علیه زنان"، فصلنامه انتقادی، فلسفی، فرهنگی، شماره ۱۷، حسن رحیم پور،

موسسه فرهنگی دانش و اندیشه معاصر، تهران، ۱۳۷۹

۷۴. حکیمی، محمود، مجموعه مقالاتی برای بانوان، چاپ اول، قم، انتشارات جهاد دانشگاهی،

۱۳۹۶ هجری قمری

۷۵. رجبی، فاطمه، "زنان و فمنیزم"، فصلنامه انتقادی، فلسفی، فرهنگی، ۱۷، حسن رحیم پور، موسسه

فرهنگی دانش و اندیشه معاصر، تهران، ۱۳۷۹

۷۶. رحیم پور، حسن، فصلنامه انتقادی، فلسفه، فرهنگی، شماره ۱۷، تهران، مؤسسه فرهنگی دانش و

اندیشه معاصر ۱۳۷۹

۷۷. رشاد، علی اکبر، "آسیب شناسی فمنیزم"، فصلنامه ی انتقادی، فلسفی، فرهنگی شماره ۱۷،

حسن رحیم پور، موسسه فرهنگی دانش و اندیشه معاصر، تهران، ۱۳۷۹

۷۸. رفیعی طاری، ربابه، تأملی بر جایگاه زن، جلد ۱، چاپ اول، کمیته علمی کنگره، کمیته تبلیغات و

انتشارات ستاد، نشر عروج، ۱۳۷۹

۷۹. عابدی، اقدس، جلوه گری زن در جاهلیت اولی و جاهلیت اخری، مرکز مدیریت حوزه های علمیه

حضرت عبدالعظیم حسنی، تهران، پایان نامه سطح ۳، ۱۳۸۲

۸۰. محمودی، یوسف، "برخورد قرآن و سنت با جاهلیت عصر نزول و عصر حاضر"، دانشکده اصول دین،

قم، پایان نامه کارشناسی ارشد، ۱۳۸۰